

**A COMPARISON OF TESTS FOR HOMOGENEITY OF
THE RISK DIFFERENCE WHEN DATA ARE SPARSE**

PATRANUCH SAPCHOOKUL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (BIOSTATISTICS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2005

ISBN 974-04-6318-5

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การเปรียบเทียบสถิติทดสอบสำหรับการเท่ากัน (Homogeneity) ของ Risk Difference เมื่อ
ข้อมูลมีขนาดเล็ก (A COMPARISON OF TESTS FOR HOMOGENEITY OF THE
RISK DIFFERENCE WHEN DATA ARE SPARSE)

ภัทรานุช ทรัพย์ชูกุล 4437166 PHBS/M

วท.ม. (ชีวสถิติ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชูเกียรติ วิวัฒน์วงศ์เกษม, M.Sc.(Biostatistics), Dankmar
Böhning, Ph.D. (Mathematics), ชวิชัย วรพงศธร, Ph.D. (Research & Stat in Ed.),
ปรารธนา สถิตย์วิภาวี, M.P.H.(Biostatistics).

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1
และอำนาจการทดสอบของสถิติภายใต้การเท่ากันของความแตกต่างของอัตราเสี่ยง ด้วยสถิติ
ทดสอบห้าตัวที่ใช้ในงานวิจัยของ Lipsitz et al. ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01, 0.05 และ 0.10 โดย
พิจารณาทั้งแบบทางเดียวและแบบสองทาง โดยจำนวนศูนย์รักษา คือ 8, 16, 32, 48 ค่าเฉลี่ยของ
ขนาดตัวอย่างในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีแบบเท่ากันและไม่เท่ากัน คือ 4, 8, 16, 32 และ 64
ข้อมูลถูกสร้างขึ้นด้วยเทคนิคมอนติคาร์โล โดยใช้ภาษาฟอร์แทรน 90 ในการคำนวณหาค่าความ
คลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 และอำนาจการทดสอบของสถิติทดสอบทั้งห้า ซ้ำๆ กัน 10,000 ครั้ง ในแต่ละ
สถานการณ์

ผลการศึกษาพบว่า สถิติทดสอบ Q_{WLS} สามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 ได้ดี
เมื่อค่าเฉลี่ยของขนาดตัวอย่างมีขนาดใหญ่ และสถิติทดสอบ $Z_{WLS,R}^2$ และ Z_V^2 สามารถควบคุมความ
คลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 ได้ดีเมื่อค่าเฉลี่ยของขนาดตัวอย่างมีขนาดเล็ก ด้วยการจำลองข้อมูลด้วยวิธี
dropping center โดยที่จำนวนศูนย์รักษาจะมีขนาดเท่าไรก็ตาม และสำหรับการจำลองข้อมูลด้วย
วิธี adding constant จะมีเพียงสถิติทดสอบ Z_{WLS}^2 ที่สามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 ได้
ดี เมื่อค่าเฉลี่ยของขนาดตัวอย่างมีขนาดเล็ก

สำหรับอำนาจการทดสอบพบว่า การจำลองข้อมูลด้วยวิธี dropping center, สถิติทดสอบ
 Q_{WLS} จะมีอำนาจทดสอบสูงที่สุดในทุกขนาดของศูนย์รักษา และทุกค่าเฉลี่ยของขนาดตัวอย่าง ทั้ง
แบบเท่ากันและไม่เท่ากัน การจำลองข้อมูลด้วย adding constant, เมื่อค่าเฉลี่ยของตัวอย่างมีขนาด
เล็ก สถิติทดสอบ Z_K^2 จะมีอำนาจการทดสอบสูงที่สุด แต่ถ้าค่าเฉลี่ยของตัวอย่างมีขนาดใหญ่ สถิติ
ทดสอบ Q_{WLS} จะมีอำนาจทดสอบสูงที่สุดในกรณีที่ศูนย์รักษามีจำนวนน้อย และ/หรือ ค่าเฉลี่ยของ
ตัวอย่างในแต่ละกลุ่มทดลองมีจำนวนน้อย สถิติทดสอบ Q_{WLS} จะทำได้ดีในเรื่องของการควบคุม
ความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 และมีอำนาจการทดสอบที่สูง

A COMPARISON OF TESTS FOR HOMOGENEITY OF THE RISK DIFFERENCE WHEN DATA ARE SPARSE

PATRANUCH SAPCHOOKUL 4437166 PHBS/M

M.Sc. (BIOSTATISTICS)

THESIS ADVISORS: CHUKIAT VIWATWONGKASEM, M.Sc.(Biostatistics),

DANKMAR BÖHNING, Ph.D.(Mathematics), THAVATCHAI

VORAPONGSATHORN, Ph.D. (Research & Stat in Ed.), PRATANA

SATITVIPAWEE, M.P.H.(Biostatistics).

ABSTRACT

The objective of this research was to compare the Type I error and the power of tests for homogeneity of risk difference by using the statistical tests following the work of Lipsitz et al. (1998). Hypothesis testing considered 0.01, 0.05 and 0.10 levels of significance for one-sided and two-sided tests and when the number of centers $K = 8, 16, 32,$ and 48 and mean treatment group per center equaled $4, 8, 16, 32,$ and 64 . This study considered when the mean sample size in each treatment group for equal and unequal cases. The data was simulated by Monte Carlo simulation technique compatible with FORTRAN 90 language. A FORTRAN program was designed to calculate the probability of the Type I error and the power of all five tests in 10,000 replications for each condition. When the estimated variance in each center was zero, the study adjusted the statistics by adding 0.5 to each cell (in 2×2 tables) and dropping centers with zero variance.

Results indicated that the Q_{WLS} test performs well when mean treatment group is large ($n_{ij} \geq 32$) with respect to the Type I error and the $Z_{WLS,R}^2, Z_V^2$ tests perform well when mean treatment group is less than moderate ($n_{ij} \leq 16$) by the method of dropping case, regardless of the number of centers. For the adding constant method, only the Z_{WLS}^2 test performs well when mean treatment group is less than moderate ($n_{ij} \leq 16$). With respect to the power, by the dropping case method the Q_{WLS} test has the highest power in every number of centers and mean treatment group size. For the adding constant if mean treatment group is less than moderate then the Z_K^2 test has the highest power, but if the treatment group is large then the Q_{WLS} test has the highest power. In cases where the number of centers is small and/or the mean treatment group in each center is sparse, the weight least squares statistic (Q_{WLS}) test appears to perform the best.

KEY WORDS: RISK DIFFERENCE / TYPE I ERROR / POWER OF THE TEST /
HOMOGENEITY / SPARSE DATA

180 P. ISBN 974-04-6318-5